

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

66. Quomodo se gerere debeat Confessarius, quando interrogatur sub juramento, an in confessione audierit peccatum aliquod? Et aliqua advertuntur, quæ contingere possunt in supra dicto casu, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

aliquem alium; nam si nihil tale redundaret, sed forte penitens dixerit penitentiam sibi à Confessore iniunctam, quia intelligebat se nimis ex illa oneratum, unde alium consuluerit, ut possit illa exonerari, tunc penitens non teneretur aliquo secreto Ita Suarez in 3. part. tom. 4. disputat 33. sessione quarta, num. 2. Richardus in 4. distinct. 21. artic. 5. quest. 3. Sot. de regen. secr. membr. 3. quest. 4. conclus. 4. vide etiam Tannerum tom. 4. disputat. 6. quest. 9. dub. 6. num. 135. ubi firmat quod et si penitens non obligetur sub confessionis sigillo ad occultanda ea, quæ à Confessario imprudenter facta, vel dicta sunt, quia tota sigilli ratio fauorem confessionis ac penitentis spectat, peccat tamen nihilominus mortaliter, si prodatur ea, ex quibus Confessarii fama, vel honor notabiliter læditur, nisi forsan seruat debito charitatis, vel iuris ordine id priuatum, vel publicum bonum exigat, ut quando vel à Confessario sollicitatur ad peccatum, vel nimis ab eo grauatur, aut quippiam ab eo in detrimentum boni communi cessurum intellexit.

RESOL. XLV.

An Confessarius possit peccatum in confessione auditum reuelare, quando ipse nequit aliter peccatum suum manifestare, licet ex eo veniatur in cognitionem penitentis? Ex part. 5. tr. 1. Ref. 9.

§. 1. **A**firmatiuum sententiam tenet Sotus in 4. dist. 18. quest. 4. artic. 5. Sà ver. Confessor. Gabriel in 4. distinct. 21. quest. 1. artic. 3. dub. 1. & alij, afferentes licitum esse Sacerdoti, ut integrè confiteatur si aliter se explicare non possit, reuelare circumstantiam peccati sibi confessi, licet ex ea deueniatur in cognitionem penitentis, maxime si Sacerdos sit admodum scrupulosus, & in articulo mortis constitutus, & in hoc casu, præsertim teste Henriquez lib. 3. de pen. cap. 20. num. 5. in gloss. lit. O. mordicus in actu publico Salmanticae sustinuit hanc sententiam Dominicus Sotus

2. Sed aduersus Sotum prorsus in nullo casu hanc sententiam sustinendam esse puto, & ideo negatiuam merito sustinent DD. quos citat Fagundez p. 2. lib. 6. cap. 1. num. 10. quibus ego addo Turrianum de penit. disp. 3. dub. 3. Hurtadum de Sacram. disp. 1. 2. difficult. 5. Malderum tract. de sigillo, cap. 17. Reginaldum tom. 3. lib. 3. capit. 2. num. 20. Kellifonium tom. 2. in 3. part. quest. 1. artic. 1. dub. 1. Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 93. artic. 4. dub. 4. Præpositum in 3. part. quest. 1. de sigillo, dub. 3. num. 28. & Ochavianam de Sacram. tom. 3. de sigillo, quest. num. 2. quia maiorem obligationem inducit seruire secretum illud, quod propter nullam causam est violandum, quam seruire, integritatem confessionis quæ pro defendenda vita & honore, & propter alias causas potest non seruari. Nam licet integritas confessionis formalis sit de essentia confessionis quæ in hoc consistit, quod confiteatur quis omnia peccata, quæ non habet rationabilem causam silentij, integritas, tamen materialis, quæ in hoc sita est, ut omnia peccata commissa confiteatur quis, non est de essentia confessionis.

3. Dicendum est igitur quod maioris momenti est obseruatio sigilli confessionis, & in maiorem reuerentiam iudicij confessionis cedit, quam integritas confessionis, & ideo confessio dimidiari, seu mutari potest ob graue aliquod damnum, & ob nullum potest mutari sigillum confessionis, quia institutio integritatis cedit bono penitentis, ne ipsi confessio sit odiosa, sigillum verò nullius bono cedit. Vide

patet responsio ad argumenta Soti; & ideo ex his obseruat nouissimè doctus Ioan. Henriquez in compend. cas. mor. cap. 46. num. 9. [Que si un Confessor estando confessando un hombre, conetio algun peccado en la confession (como si le absoluiesse, no pudiendole absolver) y se vnieste de confessar luego, el Confessor deste peccado de lo qual es fuerza que se siga auer de venir, el Confessor con quien se confessa en conocimiento del hombre a quien absoluo el Confessor, no pudiendolo absolver, esta obligado en este caso a buscar Confessor que no pueda venir en conocimiento del penitente; y si esto no es posible, dene confessar todos lo demas peccados que tuuere, y callar aquel peccado de auer absuelto al penitente, no pudiendolo absolver: y la razon es, porque quando concurren dos preceptos incompatibles que no se pueden guardar ambos, cessa la obligacion del menor, y ay obligacion de guardar el mayor; y siendo mayor el precepto de guardar el secreto de confession, que el precepto de confessar todos los peccados mortales, por esso cessa la obligacion de este, y queda la obligacion del otro.

RESOL. LXVI.

Quomodo se gerere debeat Confessarius, quando interrogatur sub iuramento, an in confessione audierit peccatum aliquod?

Et aliqua aduertuntur, quæ contingere possunt in supradicto casu, vel similibus aliis.

Et tandem datur doctrina Confessario quid, & quomodo respondere debeat, si Sacrista, vel Minister Missæ à Confessario querat, an apponenda sit particula pro communionem Petri, quod respondeat Confessarius, ut hoc ab ipso penitente queratur. Ex part. 5. tractat. 1. Refol. 43.

§. 1. **D**ocent Sotus in 4. dist. 18. quest. 4. art. 5. & Paludanus dist. 21. quest. 3. Confessarium tunc non posse negare, quia mentitur, quod nunquam licet; & cum id non possit affirmare, dicunt conuictissimum esse illi obiurgare interrogantem, quamuis iudicem, quia id interrogat.

2. Sed hæc opinio mihi non placet. Dico igitur, quod Confessarius de peccato in confessione cognito interrogatus, negare neque etiam iurare potest, se nihil scire, nec penitentem, se tale crimen esse confessum, subintelligendo notitiam humanam, vel ut dicam tibi, imò ego puto ad hoc teneri, quando ex silentio, vel ex alia responsione generetur suspitio, quod penitens peccatum illud commiserit. Et ratio est, quia, ut alibi diximus, æquiuocationes ex iusta causa sunt licitæ, nec teneri respondentem extra casum professionis fidei respondere ad mentem iniquè interrogantis. Cum igitur in casu nostro ex vna parte Confessarius potest salua veritate negare, addendo mentaliter supradictas restrictiones, & ex altera parte est iusta, & rationabilis causa ad sic negandum, quamuis interrogans ea negatione decipiat, cum illicite interroget: ergo Confessarius potest licite negare modo, quo supra; & ita hanc sententiam tenent Tannerus tom. 4. disp. 6. quest. 9. dub. 6. n. 123. Hurtadus de Sacrament. disp. 1. 2. de penitent. diff. 13. Valquez in 3. part. to. 4. quest. 93. artic. 4. dub. 12. Coninch de Sacram. disp. 6. dub. 11. n. 21. Henr. lib. 6. c. 19. nu. 7. Ochagavia de Sacram. tract. 3. de sigillo Confess. quest. 9. num. 5. & alij: Unde ex his reicienda est opinio Altisiodorensis lib. 4. summe tract. 6. c. 3. quest. 7. Gabr. in 4. distinct. 21. quest. 1. art. 3. dub. 1. cas. 3. afferentium, Confessarium posse reuelare confessionem, ne sit periuus.

Alibi in Ref. prima notat. præterita, & in multis aliis eius annotationum.

3. Non desinam tamen hic pro Confessariis adnotare cum Granado *de Sacrament. in tertia parte, contrones. septima, tractat. undecimo, disputatione sexta, numero quarto*, quod si peccatum sit tale, ut si Confessarius neget illud sibi fuisse confessum, deatur occasio saltem rudi populo existimandi penitentem male confessum fuisse; non debet Confessarius respondere negando, sed his, vel similibus verbis: Peccata sua confessus est, & ego illum absolui, vel functus sum officio meo, verbi gratia, si meretrix, vel alia persona vitæ perditæ, quam constat hactenus non fuisse alteri confessam, accedat ad Petrum Sacerdotem, illique confiteatur, postea verò quispiam imprudens accedat & interroget: Nunquid mulier hæc confessæ est tibi meretriciam suam vitam; non poterit respondere Sacerdos non fuisse confessam eiusmodi peccata, quia inde saltem rudes inferre possent eam male fuisse confessam: sed reprehendat interrogantem, & inducentem ad sacrilegium. Si verò quidpiam aliud dicturus sit, respondeat etiam ipsam aperuisse peccata sua, & ipsum functum fuisse officio suo Confessarij. Et si quærat Sacerdos, vel Minister Missæ à Confessario, an apponenda sit particula, *ut consecretur pro communione Petri*, respondeat Confessarius, ut ab ipso penitente quærat, sic enim notat Granado & Henriquez *lib. 6. c. 2. num. 4. in glossa lit. X.*

In indice primo huius Tom. 1. Vide in fine huius tract. 8. alias paucissimas disse misas, & dispersas per alios Tom. Tract. & Res. quæ simul pertinent ad hunc Tract. 8. de Sigillo Confessionis.

RESOL. LXVII.

An secretum tanquam in confessione detectum obliget, ac si fuisse dictum in confessione? Ex part. 5. tract. 1. 1. Resol. 54.

§. 1. **C**Ali s passim accidit, & noster bonus & doctus Ienex Pater Naldus ad illum respondet *in summa ver. Revelare, num. 5.* Revelari non potest quod sibi dictum fuit tanquam res dicta in confessione quamvis enim non cadat sub sigillo confessionis Sacramentalis, perinde tamen arctat ad celandum illud, ac si dictum fuisset in confessione. Ita ille.

2. Sed in speje nominatim contra illum insurgit novissimè Theophilus Raynaud, *in tr. de Monitorij p. 1. c. 3. q. 4.* vbi sic asserit. Miror autem quid in mentem venerit Naldo, ut diceret, quamvis non interueniat sigillum confessionis, in ea commissione arctari cum protestatione prædicta, tamen perinde hominem arctari ad celandam rem sic commissam, ac si in confessione sacramentali fuisset concedita, hoc enim nullo modo verum est. Sic Raynaudus. Dicendum est igitur, tale arcanum sic alteri conceditum non obligare nisi sub secreto naturali, & in hoc sensu benigne interpretandus est noster Naldus, ipse enim negat tale arcanum cadere sub sigillo confessionis.

